

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Часопис
Волинської єпархії
Київського Патріархату

За єдину Українську Помісну
Православну Церкву!

№ 1 (50) січень 2009 р.

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

преосвященнішого Михаїла, єпископа Луцького і Волинського,
боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Волинської єпархії
Української Православної Церкви Київського Патріархату

Небо і земля сьогодні з'єдналися, бо Христос народився; сьогодні
Бог на землю прийшов, і людина піднялася до Неба... (Стихира на літії)

Різдво Христове, яке ми відзначаємо, є найвеличнішим святом усього Християнства, а краще сказати – усього людства, бо Син Божий, Творець Усесвіту, став Людиною.

Боготілення – це Божественна таємниця, яку людський розум не може збагнути. Ця велика таємниця сприймається тільки вірою. Син Божий Господь наш Ісус Христос народився від Пресвятої Діви Марії і став Людиною, щоб визволити нас від гріха і смерті. Визволення від гріха і смерті називається спасінням. Процес спасіння почався з Різдва Христового, продовжується нині, три- ватиме до другого пришестя Спасителя.

Церква Христова покликана здійснювати в земному житті наслідок Боготілення. Спасіння треба розуміти як подолання в нас, людях, гріховних нахилів, як наше очищення до стану святості, як перемогу життя над смертю. Спасіння в такому розумінні не могло здійснитися людськими силами. Для цього потрібне було пришестя у світ Бога.

Син Божий став Людиною, щоб дарувати нам життя вічне. Людина назавжди залишилася б загиблюю, якби Господь не подолав смерть. Господь прийшов у нашому тлінному тілі й оздоровив його Своїм Божеством, визволивши його від смерті.

Різдво Христове – це свято любові й миру. Що звело Бога з Небес на землю? Любов! Що змусило Творця Всесвіту вийти в лоно Пречистої Діви Марії і народитися як Немовля від Свого ж творіння? Любов! Що привело безсмертного Бога до гибельної смерті на хресті? Любов! Святий Іоан Богослов свідчить: «Так полюбив Бог світ, що віддав і Сина Свого Єдинородного, щоб усикай, хто вірує в Нього, не загинув, а мав життя вічне» (Ін. 3: 16).

Христос приніс на землю мир, а це означає, що ми, християни, повинні жити в мірі, бути однодумними у вірі й християнській любові як діти Єдиного Бога – брати і сестри у Христі.

Різдво Христове навік з'єднало людей з Богом. Тому ми й виголошуємо: «З нами Бог!» Христос народився, щоб побудувати Царство Боже, тобто Царство духовне, де живуть любов, а не ненависть, правда, а не кривда, милосердя, а не жорсткість, мир, а не ворожнеча, святість, а не гріх. Син Божий втілився і зійшов на землю, щоб дарувати людям благодатні сили для боротьби з гріхом.

Ікона «Різдво Христове». Докладніше про неї – нижче

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Різдво Христове». XVIII ст. Походить із храму Апостола і євангеліста Луки в с. Усичі Луцького р-ну. Матеріал: дерево, левкас, темпера, олія. Змішана техніка живопису, накладна рама. Частково реставрована Ларисою Обухович у майстерні обласного краєзнавчого музею (реставрацію не завершено), зберігається в Музеї волинської ікони.

Зображення Різдва Христового постає в Богослуженні як з'ява благодаті Божої, що єднає нас із Христом, допомагає людіні вийти з буденності й наблизитися до Господа. Занурюючись у містерію народження Ісуса, ми опановуємо вічність, полишивши все сьогоденне й тимчасове. З допомогою ікони ми забуваємо все, що відволікає від молитовної зосередженості.

На нашій іконі зображені сцену поклоніння пастухів новонародженному Ісусові. Її овальна форма підкреслює Божественну суть події.

Цікаво, що пристановищем для народження Христа на цьому образі є не кам'яна печера, як було насправді, а дерев'яний хлівець, де стоїть не осел, а корова, що відповідає українському переосмисленню подій. Ісусик тут обв'язаний білими пеленами, так, як у нас пеленали маленьких дітей. Йосип і пастухи зображені з характерними єврейськими рисами обличчя. Український художник намалював те, що бачив у житті, уявляючи святу ніч Різдва Христового.

Образ, створений народним іконописцем, дещо наївний, але надзвичайно ліричний і вражає поетичністю та широтою художнього вислову. Усміхнені миловиді обличчя випромінюють радість і ніжність, що приходять з появи людини на світ. Загальна колористична гама твору досить стримана, переважають синьо-голубий, зелений, сірий, вохристий кольори. Але це не робить ікону похмурою. Маліяр вдало передає глибину

нічного неба, темна синява якого розірвана світлом, що лине від зірки. Це світло неяскраве, воно не спілить очі золотими променями. Широка тепла хвіля заливає все навколо, несучи з собою тиші і спокій. Ікона ніби народилася з різдвяних колядок:

Над вертепом звізда ясна
У весь світ осяла.

Пастушки з ягнятком
Перед тим Дитятком
На вколінця упадають,
Христа-Бога вихваляють.

Звісії фольклорне звучання, зворушлива простота персонажів, внутрішня гармонія і сила. В іконі закладено глибокий релігійний зміст, благоговіння автора перед чудом Різдва. Прославляючи народженого Божого Сина, твір спонукає до осмислення події, що стала початком нашого спасіння.

Прекрасно перегукується із зображенням на іконі євангельський текст від св. Луки,

глава 2, у перекладі Пантелеймона Кулеша, що вважається найпоетичнішим і найвидатнішим серед світових перекладів: «І вродила Сина свого перворідня, і сповила Його, і положила Його в ясла, бо не було їм місця в гостинці. І були пастухи в стороні тій, що ночігували та стерегли сторожею вночі отари своєї. І ось ангел Господень став коло них, і слава Господня осіяла їх; і полякались страхом великим. І рече їм ангел: Не бійтесь, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям. Бо народивсь від вас сьогодні Спас, що есть Христос Господь, у городі Давидовому. І се вам ознака: знайдете Дитинку сповиту, лежачу в яслах».

Лариса Обухович,
художниця-реставраторка
обласного краєзнавчого музею,
Тетяна Епісеєва,
заступниця Музею волинської ікони
Світлина Анатолія Квасюка

ХРОНІКА

У Іваничівському деканаті

4 листопада на іваничівській парафії Казанської ікони Божої Матері відзначили храмове свято, яке очолив єпископ Луцький і Волинський Михаїл. З ним співслужили декан протоієрей Ярослав Мельничук, настоятель протоієрей Андрій Мельничук та все духовенство деканату. У Богослужінні взяли участь усі керівники району: голова районної держадміністрації Віктор Березюк та його заступники, голова районної ради Людмила Лазаренко, голова селищної ради Віктор Вілентко та інші представники влади й громадськості.

26 листопада, у день пам'яті святителя Йоана Золотоустого, парафія Успіння Пресвятої Богородиці в с. Радовичі відсвяткувала 15-ту річницю свого храму. З благословінням владики Михаїла урочистості очолив декан протоієрей Ярослав Мельничук. Він разом із настоятелем протоієреєм Михаїлом Морозом та іншими священнослужителями відправив Божественну Літургію і виголосив проповідь про значення храму в житті християнина. Свято засвоїлося традиційно хресною хodoю навколо церкви.

У Володимирському районному деканаті

На українсько-польському кордоні поблизу автопереходу «Устилуг–Зосин» 12 листопада єпископ Михаїл взяв участь в урочистому відкритті відділу прикордонної служби «Пархоменкове». Його створено на базі колишньої застави, бійці якої 22 червня 1941 року чинили сміливий супротив нацистам. Після офіційного відкриття владика, володимирський міський декан протоієрей Юрій Пилипець, настоятель собору Різдва Христового у Володимири протоієрея Микола Удуд та інші священнослужителі освятили новостворений підрозділ. Разом із головою Держміліції України Миколою Литвином та керівництвом Львівського прикордонного загону преосвящений ознайомився з умовами роботи і життя прикордонників, з технічним оснащенням підрозділу та подарував військовикам ікону Почаївської Богоматері.

Протоієрей Микола Гінайло, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. П'ятідні та Рівноапостольної княгині Ольги в с. Хрипаличі, взяв участь у заходах з нагоди чергової річниці Збройних сил України. 5 грудня він поблагословив гарнізон м. Володимира і виголосив душпастирське слово. Наступного дня, 6 грудня, священик побував у с. Лудин в обійті Цицюків, де військовий комісар Володимир Бондарук разом із головою райради Андрієм Оніщуком і депутатом обради Сергієм Іванюком вручив матері військовослужбовця Тараса Цицюка грамоту Президента України за зразкове виховання сина.

Вітання полякам

15 листопада декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець на запрошення генерального консула Польщі в Луцьку Томаша Яніка побував на урочистому концерті та прийомі з нагоди 90-ліття здобуття незалежності цією країною. А 23 листопада о. Володимир завітав на VII Фестиваль польської культури в Україні, що проходив у луцькому міському народному домі «Просвіта». Поздоровивши присутніх із цією подією, він закликав на організаторів, учасників і глядачів Боже благословення.

У Нововолинському деканаті

18 листопада декан протоієрей Степан Фульмес на запрошення голови шахтарського міста Віктора Сапожникова взяв участь в урочистому представленні

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

14 січня – святителя Василія Великого, архієпископа Кесарії Каппадокійської, та святої Емілії, матері його

Є святі, а є святі родини. Звичайно ж, насамперед спадає на думку Святе Сімейство – Христос, Діва Марія і Йосиф Обручник. Відомі й інші сім'ї, члени яких прославлені Церквою як святі, наприклад: блаженний Августин і його матір Моніка; благовірні князі Володимир Великий, його сини Борис, Гліб, Ярослав Мудрий та онука Едігна (щоправда, остання проголошена блаженною лише Католицькою Церквою). Але є ще більш вражаючий факт – ціла свята фамілія: Василій Великий, його батько Василій Старший, баба Макрина, сестра Макрина, матір Емілія, брати Григорій і Петро – усі вони проголошенні святыми. Окрім того, дядько його був єпископом, дід постраждав від гонінь на християн.

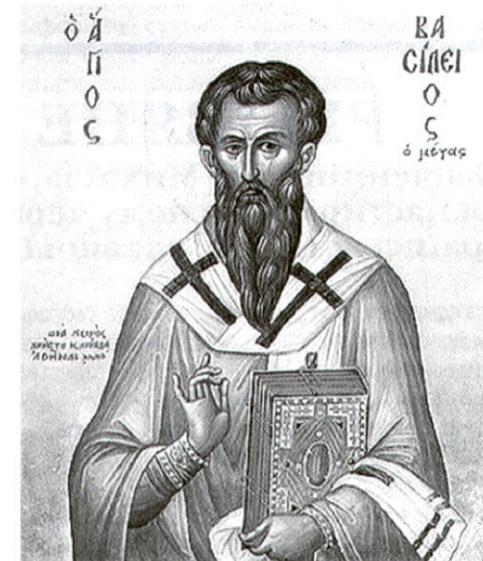
Василій Великий народився 330 року в м. Неокесарії Понтійській (у теперішній Туреччині). Був то час, коли Християнська Церква лише недавно вийшла з підпілля, стала державною в Римській імперії, але язичництво було ще доволі міцним, язичників було досить багато, а псевдохристиян – ще більше. Адже далеко не кожен приймав віру Христову широ. Проте ця сім'я відзначалася справді християнським духом, а що належала до еліти, то родителі Василія добре розуміли важливість освіченості й прищепили це синові. Осередком науки тоді були Афіни, тому хлопець після навчання у місцевих і столичному закладах відправився туди. «І пробувши в школах літ п'ятнадцять, усю еллінську премудрість пройшов до кінця і звіздарського мистецтва вивчився. Проте ще не досягнув такої істинної премудрості, аби досконало пізнати Премудрішого від усіх Творця, Істинного Бога», – сказано в його житті.

У ті часи охрещували здебільшого дорослих, причому після тривалого навчання християнської віри (оголошування). Тимчасо лише після перебування в Афінах і братової смерті, що сильно вразила його, Василія вводять у хрест і він подумує про чернече подвіжництво. Юнак вирушає до Єгипту, Палестини і Сирії, де було чимало монастирів. Уже тоді він став досить відомим проповідником, маючи успіх у поширенні Христового вчення серед інтелектуалів. Навівши досвіду, Василій повертається у родинний маєток, де з приятелями пробує займатися аскезою на чернечий лад. У 364 році він стає священиком, а за шість літ – єпископом Кесарії, митрополитом Каппадокійським.

Але якщо монахом Василій бути хотів, то владику – ні. Коли помер у Кесарії архієрей, то народ бажав на це місце Василія, але той, утикаючи від почестей, склався. Тож мусили обрати іншого, маловченого. Тоді Василій вернувся. Проте стосунки з новим архієреєм не складалися, бо той заздрив його авторитетові й освіченості. Не бажаючи бути причиною церковних негараздів, Василій пішов спасатися в пустинь, де разом зі сподвижниками творив устави монастирського життя. Допомагала новій громаді ченців його матір Емілія: «вона була вдовою і всі старання мала, щоб угодити Богові».

То була пора, коли єресь аріанства, хоч і розвінчена Вселенським собором, не здавалась і туманила умі багатьох христи-

ян. Малограмотному архієреєві годі було змагатися з добре підготовленими єретиками, тож він примирився з Василієм і покликав його з пустині до міста. Тут блаженний «багато потрудився, і словами, і писаннями очищаючи правовір'я від єресі». Коли ж Господь забрав у вічність і цього єпаха, Василій, хоч і дуже не хотів, мусив погодитися з вибором народу і став єпископом Кесарії Каппадокійської.

У перші століття Християнства не було загальновизнаного чину Служби Божої, різні громади мали безліч її невіправданих відмінностей, вона була надзвичайно довгою й обтяжливою. Це теж непокоїло Василія, і він просив у Бога натхнення провести належну реформу в цій справі. «По шести ж днях став наче сам не в собі, у день сьомий зійшов на нього Дух Святий, і почав літургісати...» Так він став укладати Відправу, що нині звуться Літургією Василія Великого і правиться в нашій Церкві донині. Він створив різні молитви, деякі відредагував тощо.

Донасдійшло близько трьохсот проповідей і послань Василія, якими святий боровся за церковну дисципліну і чистоту Православ'я. Ніякі високі чиновники-єретики, навіть цар-аріанін і цар-язичник, не могли йому в цьому завадити.

Хоча Василій був строгим аскетом, у багатьох питаннях як людина освічена він проявляв благородну терпимість. Наприклад, радив не цуратися талановитих світських книжок, котрі вчать добрих звичаїв, навіть якщо їх автори не християни. Він писав у «Порадах молоді про те, як з користю читати світську літературу»: «...Слід нам скористатися цими творами за прикладом бджіл. Вони не прилітають навмання до всіх квітів, ані не намагаються вибрати геть усі з тих квіток, на які сідають, а беруть з них лише поживне, а решту залишають».

Василій Великий відійшов до Господа, куди була покликана і його матір, і вся доброчесна родина, у віці сорока п'яти років, зовсім знесилий хворобами й чернечими подвигами. Але попрацювали на Божому винограднику встиг стільки, що й дотепер його присутність у Церкві – постійна: служимо Літургію Василія Великого (а Літургія Йоана Золотоустого – це її скорочений варіант), промовляємо його молитви, читаемо – тепер і українською – його твори, просимо його: «Святий Василію Великому, моли Бога за нас!»

Віктор ГРЕБЕНЮК

ПРОСВІТА

На рік новий, на рік Божий

Сьогоднішній розвиток поліграфії розкриває широкі можливості для благовістя. Навіть окремі парафії мають змогу публікувати свої видання – якщо не газети чи журнали, то принаймні календарі. Наприклад, громада Святої Йоана Хрестителя в с. Прилуцьке Ківерецького деканату на 2008 рік видала листівку-календарик із видом свого храму. А на рік 2009-й Покровська парафія с. Миляновичі Турійського деканату випустила перекидний настінний церковний календар. У ньому наведено свята й присвячки, зазначено пости, престольні празники всього благочиння. Особливо приваблює місцевих читачів, що на звороті

кожної сторінки йде розповідь про минуле села і його релігійне життя від XVI ст. Вміщено старі знімки, на яких селяни можуть упізнати своїх родичів, сфотографованих біля церкви. Ідеться в календарі й про духовне сьогодення Милянович.

Настоятель громади священик Володимир Пиріг розповів нашій прес-службі, що частину інформації було запозичено з публікацій районної газети «Народне слово», дещо додано й нового. Це він та паніматка Ярослава взяли на себе творче, технічне й матеріальне навантаження, щоб видати календар. А результат добрий і вартий за позначення.

Віктор ГРЕБЕНЮК

нового підрозділу міської ради – муніципальної поліції. Благословляючи добрий почин, о. Стефан закликав дружинників у своїй діяльності керуватися Божественими заповідями. Важливо, – підкреслив душпастирь, – щоб у цій службі було розуміння: після гріхопадіння людина схильна помилатись. Утім, вона завжди залишається творінням Божим, людиною, якій потрібно співчувати.

Цього ж дня нововолинська парафія Святого Духа одержала подарунок від міської ради – три дзвони вагою 500, 160 та 100 кг, виготовлені на місцевому ливарному заводі. Нещодавно депутати Нововолинська вирішили позбутися пам'ятника В. Леніну і його придбав один колекціонер. За виручені кошти купили дзвони для релігійних громад Нововолинська, які, за словами о. Стефана Фульмеса, настоятеля парафії, «зазвичати над шахтарським містом і сповідати про радість і торжество Церкви Христової».

21 листопада, у день, що в православному календарі іменується Собором Архістратига Михаїла та інших небесних сил безплотних, єпископ Луцький і Волинський Михаїл здійснив архіпастирську візитацию з нагоди престольного свята в нововолинську Свято-Михайлівську громаду. Відправляючи Божественну Літургію разом із деканом протоієреєм Стефаном Фульмесом, настоятелем протоієреєм Михаїлом Нідзельським, кліриком цієї парафії священиком Олексієм Гольчуком та духовними особами, владика у проповіді докладно зупинився на служінні ангелів та їхньому впливі на земнє людське життя. «У кожного з нас є поставлений Богом ангел-охранець. Але одні слухають голосу цього небесного провідника, уникаючи таким чином бағатою спокус і гріхів, інші ж не бажають його чути й засмучують його. Усім же незліченим сонном ангелів керує Архістратиг Михаїл, що піддавноєврейським означає – подібний до Бога. Ми всі маємо наслідувати Ісуса Христа, прагнути Царства Небесного, прагнути обожитися, тому треба слухати свого ангела-охранця – вірного провідника у справі спасіння», – підкреслив архієрей.

Під час традиційного хресного ходу єпископ Михаїл, окропивши освяченою водою церкву, мирян, закликав Боже благословлення і на будівництво нового храму, яке триває поруч.

У Локачинському деканаті

21 листопада в с. Кремеш духовенство освятило пам'ятник краянам, які загинули в боротьбі за волю і незалежність Вітчизни, та відслужило заупокійну літію. Ці Богослужіння відправили в день храмового свята місцевої Михайлівської парафії (настоятель – священик Ярослав Новіцький). Звертаючись до присутніх із проповіддю, декан протоієрей Ігор Дружинець наголосив на жертвовності борців, якої, за його словами, так не вистачає в наші дні. «Пам'ятаючи про їхній подвиг, і ми мали б більше уваги приділяти служінню Богові й близкім», – сказав на завершення душпастирь.

Це другий пам'ятник полеглим за незалежність українцям у Локачинському деканаті. Цього року в день Успіння Пресвятої Богородиці було освячено монумент у с. Павловичі.

Пом'яни, Господ

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА**СВЯТОЩІ – ЗАВЖДИ СВЯТОЩІ****Із ветхими церковними речами поводьмося по-церковному****Запитання**

Що робити зі старими іконами, які втратили нормальний вигляд? Що робити з паперовими образками, які часто гнуться, коли їх немає де поставити? Чи варто їх узагалі брати додому?

Відповідає
protoієрей Василь Ключак

Згідно з постановами VII Вселенського собору (787 р., м. Нікея), ми повинні благоговійно ставитись і вшановувати зображення чесного й животворчого хреста, ікон Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, Пресвятої Владичиці Богородиці, ангелів, усіх святих угодників, які розміщені (поставлені) в святих церквах, на шляхах, на стінах будинків, чи написані вони фарбами, чи вишиті нитками, чи викладені камінням, чи зроблені з будь-якої іншої придатної до цього речовини.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Надсилайте їх до редакції на адресу: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1 або телефонуйте – (0332) 72-21-82.

СВЯТА**«...В чоловіціх благоволеніє»**

Чому так хвилює нас оповідь євангелістів про Немовля, народжене в убогому вертепі, тобто пічному хліві? Чому так несхоже на інші свята Різдва? Адже не тільки пам'ять про дитинство зворушує нас у цей день. Є у цього свята невмируча реальна сила. Світу, зануреному в морок, «возвсяло світло Розуму», і Його сяйво незгасне. Слабка Дитина кидає виклик царству насилия і ненависті, випробовує серця, будить совість...

Для Христа не знайшлося місця в домі. Він народився в хліві. Але хіба це не відбувається

Старі ж ікони, що втратили належний вигляд, ніколи не викидаються і не знищуються як-небудь (як і інші освячені речі), а по-божньо ховаються з молитвою. Церковне передання здавна встановило такі способи поховання освячених речей:

- 1) палимо з молитвою на чистому місці все, що може бути спалене;
- 2) пускаємо за водою чи кидаємо в глибоку чисту воду з молитвою. Саме такий спосіб заховання Іверського чудотворного образа Божої Матері вибрала убога вдова, щоб захистити його від жорстокого нищіння за часів імператора-іконоборця Феофіла (IX ст.): «Воїни, побачивши ікону, вимагали у вдови гроши за мовчання... Вона ж просила почекати їх до ранку. Вночі вдова віднесла ікону на берег моря і з молитвою опустила її у воду. Ікона не впала, але хвилями морськими віднеслась за захід. Де і скільки часу ця ікона була, ніхто не знає, пропе одно-

го разу ченці Іверської гори побачили над морем вогняний стовп, який знаменував цю святиню і бажання Матері Божої дати монастирю цю ікону на захист і допомогу»;

3) закопуємо з молитвою глибоко в землю. А закопуване потрібно загорнути в щось чисте та міцне. Подібним чином було захоронено голову Йоана Хрестителя: благочестива Йоанна (жінка управителя дому царя Ірова Антипи) поклали її у посудину і глибоко закопала на Єлеонській горі;

4) виносимо на церковне горище або дзвіницю;

5) освячену воду та єлей виливаємо з молитвою в чисте місце, де ніхто не ходить, наприклад, під стіну церкви.

Однак деякі старі ікони, книги та інші церковні речі можуть мати певну історичну чи культурну цінність, тому без дозволу церковної влади їх не дозволено заховувати чи знищувати. Вони мають бути віднесені до

храму і зберігатися в ризниці як цінні архівні речі або з благословення архієрея передані до музею.

Якщо в нас у дома є паперові образки, що не втратили свого виду, то їх потрібно наклеїти на тверду основу (картон, фанеру) і зробити для них рамки, щоб запобігти деформації.

Щоб освячені речі не були зневажені невідповідним ставленням, не слід без потреби брати їх у дім. Пам'ятаймо про це, коли в храмі роздають маленькі іконки чи якусь іншу релігійну атрибутику. Батьки мають учити дітей, що це святе і ним не можна бавитись.

Віктор ГРЕБЕНЮК

за протоієреєм Олександром МЕНЕМ

з віку в вік? Скільки душ злякано зачиняють двері, коли Христос стукає в них! Одні бояться порушувати спокій чи утруднювати себе, інші оглушені клопотами, а в інших давно погасла духовна спрага. Щоправда, є й такі, котрі не проти відвести Богові деяке місце у своєму житті, проте частіше за все це місце схоже на задвірки...

Перед нами інша картина. Окопиці Віфлієма, пастухи, що розташувалися навколо багать прості неба. Це ті люди, які не роздумують і не хитаються. Повні довіри до Бога, поквапляться вони до міста, де пер-

шиими удостоються припасти до колиски Спасителя.

На вулицях Єрусалима волхви розшукують Царя Юдейського. В їх особі зустріти Христа йде стародавня язичницька мудрість. Волхви не чули янгольських гімнів, не бачили сяява Слави – тільки загадкова зірка вказувала їм на мету. Путь волхвів – це тернистий путь людського розуму, путь «помножуючих знання». Та й він може приводити до віднайдення Бога.

І нарешті – Ірод. Представник земної, людської влади. Він готовий навіть повірити,

що Новонароджений – Спаситель, проте це не перешкода його кривавим задумам. І в кожному віку іроди, потайки боячись і відкрито ненавидячи, захищають свою владу ціною злочинів...

Дзвонять різдвяні дзвони. «Христос рождається – славіте, Христос з небес – стрічайтесь...» Ця блага вість потребує вибору: за ким іти – за Іродом чи за пастухами і волхвами.

БЛАГОДІЙНІСТЬ**ГРУЗІЯ ТАК БЛИЗЬКО****«...Усім робімо добро, а найбільш одновірним!» – сказано в Біблії (Гал. 6:10)**

У серпні, коли весь світ спостерігає за подіями в Грузії, Луцьк та Горі підписали угоду про партнерство. Тоді ж наше місто висловило готовність прийняти на відповідчик постраждалих від війни грузинських дітей. І ось вони – на Волині. П'ятдесят школярів, чиї родини лишилися без житла. А одного хлопчика загинув батько: підрівався, щойно увійшовши в замінований будинок.

Побувати в кафедральному соборі Святої Трійці гости з Грузії хотіли ще з перших днів. Адже всі вони православної віри. На храм неодноразово звертали увагу, прогулюючись центром міста. І ось їх бажання збулося. Єпископ Луцький і Волинський Михаїл запросив дітей помолитися у соборі за своїх батьків, рідних і за спокій на Батьківщині. Прийшли грузини до церкви ввечері 3 грудня, напередодні Введення Пресвятої Богородиці.

Уже при воротах однолітків із Кавказу зустрічали хлопчики й дівчатка з Центру християнського виховання дітей і молоді (директор – священик Андрій Ротченков), які прийшли разом із батьками. Вони проповіді дівтору на святку Всенічну. Малеча вишикувалася у два ряди. У кожного в руках – свічка. Попри те, що грузини не говорять українською і майже її не розуміють, було видно, що проникливо сприймали Службу. Вони орієнтувались, коли хреститися, схилили голову, і по-своєму проказували молитви. Запалені в руках свічки керівники і діти поставили за здоров'я своїх рідних. Далі свято продовжилось у нижньому храмі собору, Преображенському.

Цього разу ця церква нагадувала глядачу залу. Перед гостями з Грузії виступали учні недільної школи: «Ісусе маленький», «Боже, просимо у Тебе», «Вірую, Господи, в Тебе», «О свята Марія!», «Ангеле, хоронителю мій» – ці та інші піснеспіви у виконанні хору під керуванням Тетяни Толочко прозвучали на духовному концерті для постраждалих.

зичу, щоби ці перетворення утвердили мир і добробут в обох країнах. Дай, Боже, здоров'я вам, вашим рідним і близьким, хай щаслива доля не омине нікого, а те, що об'єднує, переважає все інше».

Вітаючи всіх з подальшими зимовими святами та бажаючи приємного перебування на Волині, єпископ кожній грузинській дитині вручив образок Спасителя, привезений зі святого града Єрусалима. Іконки освячено на Гробі Господньому. До речі, під час візиту на Святу Землю волинська громада молилася й у грузинському храмі Хреста Господнього ізраїльської столиці. На закінчення

прозвучала спільна молитва й многолітня один одному. Українці й грузини благають в Бога, аби оберігав Україну і Грузію від війни.

До подарунків долучилися й окремі єпархіальні підрозділи – паломницька служба (главна координаторка Лариса Савчук) та видавничий відділ «Ключі». Зокрема, завідувачка «Ключів» Юлія Спіріна подарувала дітям на згадку про Волинь буклети про Свято-Троїцький собор.

Зустріч продовжили за солодким столом, улаштованим за допомогою спонсорів. Духовна консисторія висловлює ширі відчайдушні усім благодійникам, хто пройнявся болем до постраждалих від війни дітей. На прохання посприяти в організації святового столу не задумуючись відгукнулось підприємство «Злато» (Луцький маслозавод), пригостивши малечу найкращим морозивом. Цукерками ласували завдяки кондитерській фабриці (ВКФ «Луцьккондитер»). Запашними дарами українських ланів наповнилася того дня гостина завдяки КХП № 2 і зокрема місцевому хлібзаводу. Великий торт виготовили для дітлахів майстри кав'янri «Ваш кондитер». Транспортну підтримку надала Волинська філія «Автоінвестбуд».

Діти також мали змогу побувати в Хресто-Воздвиженській церкві Луцька – одному із найстаріших храмів міста. Там теж перед ними виступили вихованці недільної школи. Священик Василь Ключак розповів коротко історію святині. Фотографії на згадку – і далі за його сприяння дітям улаштували вечір у сусідньому кафе «Стара пристань». Його власник Гурам – теж грузин, його батьки живуть у Тбілісі. Цей вечір був одним із найрадісніших для гостей, адже саме тут вони

змогли почути рідну музику і досочу повеселитись.

Перед поверненням додому грузинські діти побували в Києві, відвідали його найвідоміші храми й монастири. Також у своїй резиденції з ними зустрівся Патріарх Філарет.

Через затори на київських дорогах і відмінні міліції першого дня супроводжувати групу дітей запізнилися до Патріарха на 40 хвилин. Проте заради дітей з однієї із найдавніших православних держав світу він переніс Богослужіння, яке мав очолювати, на пізніше. Адже підтримати своїх братів і сестер у вірі Українська Православна Церква Київського Патріархату вважає своїм моральним і духовним обов'язком. А віра скріплює дружбу між народами. Під час зустрічі Патріарх Філарет зауважив, що Україна разом із Грузією переживала ті труднощі, які випали на долю кавказького народу. Проте їх варто сприймати як поступення Бога, що завжди закінчується благом тих, хто пройшов ці випробування.

– Я бажаю, щоби з України ви поїхали з гарним настроєм, з вірою в те, що Господь допоможе вашій країні, вашому народу вийти з цього жахливого становища, – зазначив Святійший. – Я закликаю Бога благословення на вас, на ваш народ і на вашу землю.

На згадку – спільна світина, іконки Богої Матері, освячені на Гробі Господньому в Єрусалимі, подарунки. Його Святість запросив дітей у Патріарший Володимирський собор, де очолив акафіст великомучениці Варварі. Гості також побували в Михайлівському Золотоверхому монастирі, Києво-Печерській лаврі та Введенській обителі. Репортаж про зустріч Патріарха з грузинськими дітьми можна буде побачити в програмі «Благовісник» Першого національного каналу 4 січня.

Грузини кажуть, що перебування в Україні пам'ятатимуть довго, бо такої гостинності не очікували. Вони вдячні Луцькій міській раді й зокрема її голові Богданові Шибі за запрошення.

Андрій ГНАТЮК
Світлина автора

СІЧЕНЬ

- 1 Чт Мученика Вонифатія. Преподобного Іллі Муромця, печерського
2 Пт Священномученика Ігнатія Богоносця
3 Сб Мучениці Юліанії
4 Нд Святих отців Великомученици Анастасії Узорішитниць
5 Пн Преподобного Павла, епіскопа Неокесарійського
6 Вт Навечір'я Різдва Христового (Різдвяній святівчі). Преподобномученици Евгенії. Найстрогіший піст
7 Ср РІЗДВО ХРИСТОВЕ
8 Чт Корпора Пресвятої Богородиці
9 Пт Апостола, першомученика архієпископа Стефана
10 Сб Апостола від 70-ти Никанора
11 Нд Праведного Йосифа Обручника, царя Давіда і Якова, брата Господнього
12 Пн Мучениці Анісії.
13 Вт Преподобного Меланія Римляни
14 Ср Образівна Господів. Святителя Васілія Великого, архієпископа Кесарії Каппадокійської.
Святителя Петра Могили, митрополита Київського і Галицького та всієї Русі
15 Чт Преподобного Серафима Саровського, чудотворця.
Преподобного Сильвестра Печерського
16 Пт Пророка Малахія. Мученика Гордія.
17 Сб Собор 70-ти апостолів
18 Нд Навечір'я Богоявлення (Хрещенський святівчі). Пророка Михея. Преподобної Аполлонії
19 Пн Богоявлення. ХРЕЩЕННЯ ГОСПОДА ІСУСА ХРИСТА (Водохреще)
20 Вт Собор Іоана Хрестителя
21 Ср Преподобного Григорія, чудотворця печерського
22 Чт Апостола Петра, епіскопа звісті Вірменської
23 Пт Святителя Григорія, епіскопа Нісського
24 Сб Преподобного Феодосія Великого, спільні житті начальника
25 Нд Мучениці Татані
26 Пн Преподобного Якова, епіскопа Низибізького
27 Вт Преподобного Адама. Рівоноспольської Ніни, просвітительки Грузії
28 Ср Преподобного Гаврила
29 Чт Преподобного Максима, священика тотемського
30 Пт Преподобного Антонія Великого
31 Сб Святителів Афанасія та Кирила, архієпископів Олександровських

ЛЮТИЙ

- 1 Нд Преподобного Макарія Великого, Египетського. Святителя Арсенія, архієпископа Керкірського
2 Пн Преподобних Ефімія, схимника, і Лаврентія, затворника, печерських
3 Вт Преподобного Максима Слов'янського
4 Ср Апостола Тимофія.
Преподобномученика Анастасія, диякона печерського
5 Чт Священномученика Климента, епіскопа Антиохійського
6 Пт Преподобної Сені. Мученика Тимофія
7 Сб Святителя Григорія Богослова, архієпископа Константинопольського
8 Нд Про митія і фарисея. Преподобного Симеона Ветхого
9 Пн Перенесення мощей святителя Іоана Золотоустого
10 Вт Преподобного Ефрема Сиріна
11 Ср Святителя Лаврентія, затворника печерського, епіскопа Туровського
12 Чт Собор святителів Василія Великого, Григорія Богослова та Іоана Золотоустого
13 Пт Безсрібників мучеників Кира та Йоана. Поминання померлих
14 Нд Святителя Григорія Палами, архієпископа Фессалоніцького. Святителя Іоана Борецького, митрополита Київського і всієї Русі
15 Сб Преподобного Петра Галатійського
16 Пн Святителя Симеона Богопriємця й пророчиці Анни
17 Вт Благовірного великого князя Георгія (Юрія) Всеволодовича Володимирського
18 Ср Мучениці Агафії. Святителя Феодосія, архієпископа Чернігівського
19 Чт Мучениці Юліанії
20 Пт Преподобного Луки Елладського
21 Сб Помінання (М'ясопусна). Великомученика Феодора Стратилата
22 Нд М'ясопусна, про Страшний суд. Мученика Никифора з Антиохії Сирійської
23 Пн Мученика Валентіана
24 Вт Мучеників Косми та Даміана, що вірновіла шанування святих ікон
25 Ср Святителя Олексія, митрополита Київського і всієї Русі, чудотворця
26 Чт Благовірного князя Константина Острозького. Преподобної Фотінії (Світлані)
27 Пт Рівноапостольного Кирила, учителя слов'янського
28 Сб Апостола від 70-ти Онисима

БЕРÈЗЕНЬ

- 1 Нд Сиропуса, прощення. Згадування Адамового вигнання. Мучеників Іллі Загорини (запусти) на Великий піст
2 Пн Апостола Юди, брата Господнього за плотто
3 Вт Святителя Льва, папи Римського
4 Ср Апостолів від 70-ти Архіпа Й Філіппа
5 Чт Преподобного Ілья, епіскопа Катанського. Благовірного князя Ярослава Мудрого
6 Пт Святителя Георгія, епіскопа Амастриського
7 Сб Мученика Філіпа
8 Нд Різдво Православ'я. Преподобного Даміана, пустельника сирійського
9 Пн Перше і друге знайдення глави Іоана Предтечі
10 Вт Святителя Тарасія Константинопольського
11 Ср Святителя Порфірія, архієпископа Газького. Мученика Севастіана
12 Чт Преподобного Прокопія Декаполіта, сповідника
13 Пт Святителя Арсенія (Мацієвича), митрополита Ростовського
14 Сб Мучеників Нестора, Антонія, Антонія. Поминання померлих
15 Нд Святителя Григорія Палами, архієпископа Фессалоніцького. Святителя Іоана Борецького, митрополита Київського і всієї Русі
16 Пн Мученика Евтропія
17 Вт Преподобного Гerasима, що на Йордані пророчиці Анни
18 Ср Преподобного Марха
19 Чт Преподобного Аркадія Кіпрського. Белзької (Чентоховської) ікони Божої Матері
20 Пт Священномученика Євгенія, епіскопа в Херсонесі
21 Сб Апостола Ерма. Поминання померлих
22 Нд Хрестопоклонна Сорока свастицьких мучеників. Праведного Тарасія
23 Пн Мученика Леоніда
24 Вт Святителя Софронія, Патріарха Ерусалимського
25 Ср Святителя Григорія Двоєслова, папи Римського
26 Чт Мучениці Христини Персійської
27 Пт Благовірного великого князя Ростислава-Михаїла
28 Сб Священномученика Олександра, священика в Сиді. Поминання померлих
29 Нд Хрестопоклонна Сорока свастицьких мучеників. Преподобного Іоана Лістовичика
30 Пн Преподобного Олекса, чоловіка Божого. Преподобного Макарія, чудотворця
31 Вт Святителя Кирила, архієпископа Ерусалимського

ЛІПЕНЬ

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Українську Помісній Православній Церкви

Волинська єпархія
Київського Патріархату

«Волинські єпархіальні відомості» - надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша в нашому краї релігійна газета надходила Вам додому - впишіть її у будь-якому поштовому відділенні обласні, починаючи з будь-якого місяця. Вартість одного примірника з доставкою - лише 1 грн 10 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталогі області - 91241. Архів основних публікацій часопису, оперативні церковні новини, фотогалерея єпархії, документи тощо - в інтернеті за адресою: www.pravoslavia.lutsk.ua

ПРАВОСЛАВНИЙ КАЛЕНДАР 2009

У житті православної спільноти і кожного християнина зокрема важливі місце займає церковний календар. З нього дізнаємося, коли відзначати свята, вшановувати тих чи інших святих, постити, які відправляти Богослужіння і читати уривки з Біблії тощо. Зрозуміло, що повний православний календар неможливо вмістити на газетному розвороті, тому, складаючи його, ми брали до уваги потреби мірянини.

Календар подано за новим стилем. Дванадцять найбільших свят виділено червоним кольором і великими літерами. Червоним відзначено також велиki свята й неділі, а блакитним - меншини, у тому числі щановані в нашому краї.

Праворук від тексту використано знаки, за якими можна визначити строгость посту. Вони означають:

- - не споживаємо м'ясного, молочного, яєць, риби, олії;
- - не споживаємо м'ясного, молочного, яєць, риби;
- - не споживаємо м'ясного, молочного, яєць; без знаку - пост немає.

Варто знати, що вінчання не відправляються у вівторок, четвер, суботу, великі та храмові свята, протягом Великого, Петрового, Успінського чи Різдвяного постів, 7-20 січня, 22 лютого - 1 березня, 19-26 квітня, 11 та 27 вересня

Епископ Луцький і Волинський Михаїл Світлина Сергія Дубинки

КВІТЕНЬ

- 1 Ср Мучеників Дарії. «Маріїне стояння» (поконені).
2 Чт Мучениці Олександри, Клавдії, Юліанії
3 Пт Святителя Кирила, епіскопа Катанського
4 Сб Покрова Пресвятої Богородиці. Священномученика Василія Мучениці Лідії
5 Нд Преподобної Марії Египетської. Преподобного Іллі Патріарха
6 Пн Преподобного Захарія, посників печерського
7 Вт БЛАГОВІЩЕННЯ
8 Ср Собор архангела Гавриїла. Мучениці Апії, Лариси
9 Чт Преподобного Іоана Прозорилового, епізапецького
10 Пт Преподобного Іларiona Нового, ігумена Пелікітського
11 Сб Воскресіння праведного Лазаря
12 Нд ВХІД ГОСПОДНІЙ У ЄРУСАЛИМ (Вербниця)
13 Пн Страсний тиждень. Великий понеділок. Преподобного Іллі, цілителя печерського
14 Вт Великий вівторок. Преподобного Макарія, ігумена Пелікітського
15 Ср Велика середа. Преподобного Тита, чудотворця
16 Чт Великий четвер. Спомин Тайній вечеřі. Преподобного Микити, сповідника, ігумена Мідийського
17 Пт Велика п'ятниця. Спомин святих спасенів страстей Господа нашого Ісуса Христа. Найстрогіший піст
18 Сб Велика субота. Преподобного Марка Афінського
19 Нд ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ. ПАСХА (ВЕЛИКДЕНЬ)
20 Пн Великодній тиждень. Світлій понеділок. Преподобного Даниїла Переяславського
21 Вт Світлій вівторок. Преподобного Руфа, затворника печерського
22 Ср Світла середа. Преподобномученіка
23 Чт Світлій четвер. Мученика Олександра
24 Пт Світла п'ятниця. Преподобного Іоана, учня преподобного Григорія Декаполіта
25 Сб Світла субота. Преподобного Василя, сповідника, епіскопа Парійського
26 Нд Апостола Антиаса. Апостола Фоми
27 Пн Радоніжня (проводи, поминання померлих). Апостола від 70-ти Трофима. Благовірного князя Кіївського Мстислава
28 Вт Святій архієпископа Стефана, Патріарха Константинопольського
29 Ср Пророка Амоса
30 Сб Святителя Стефана, Патріарха Константинопольського
31 Нд Святих отців і Вселенського Собору. Святителя Тихона, епіскопа Амафунтського
30 Вт Мучеників Андріана

ТРАВЕНЬ

- 1 Пт Мученика Віктора
2 Сб Святителя Георгія, сповідника, епіскопа Антиохійської
3 Нд Святих жіноч-мілоносиць Марії Магдалини, Соломії та інших. Благовірної Тамари, царіці Грузинської
4 Пн Мучеників Іоакіма та Анни
5 Вт Преподобного Кіндрата
6 Ср Великомученика Юрія (Георгія) Переможця
7 Чт Преподобної Єлизавети, чудотворці
8 Пт Апостола і євангеліста Марка
9 Сб Священномученика Василія, епіскопа Амасійського
10 Нд Про розслабленого. Преподобного Стефана, ігумена Печерського, сповідника, епіскопа Володимир-Волинського
11 Пн Апостолів від 70-ти Іоана і Сосипатра. Святителя Кирила, епіскопа Туровського
12 Вт Преподобного Іоана Прозорилового
13 Ср Переповнення П'ятдесятниці. Святителя Кирила, епіскопа
14 Чт Пророка Еремії, сповідника
15 Пт Святителя Аксакія, сповідника
16 Сб Святителя Олексія, митрополита Київського
17 Нд Про спасленого. Преподобного Стефана, ігумена Печерського, сповідника холмських і підляських
18 Пн ДЕНЬ СВЯТОЇ ТРІЦІ. П'ЯТДЕСЯТНИЦЯ (Зелені свята)
19 Чт Третє знайдення глави Іоана Хрестителя. Собор мучеників холмських і підляських
20 Пт День святого Духа
21 Ср Мученика Георгія Нового. Мучеників Аверкія та Елени
22 Пн Праведного Йоана Руського, сповідника
23 Ср Преподобного Микити, сповідника, епіскопа Халкедонського
24 Чт Мучениці Іоанна Валахи. Преподобного Іоанна-Валахи
25 Пт Преподобного Іоанна-Валахи
26 Пт Святителя Софронія, пустельника
27 Ср Апостолів від 70-ти Іоана
28 Нд Вінницького праведного великого князя Володимира
29 Пт Апостола від 70-ти Іоана
30 Чт Преподобного Іоанна Лістовичика
31 Пт Преподобного Іоанна
32 Пн Преподобного Іоанна
33 Вт Преподобного Іоанна
34 Сб Преподобного Іоанна
35 Нд Преподобного Іоанна
36 Пн Преподобного Іоанна
37 Вт Преподобного Іоанна
38 Сб Преподобного Іоанна
39 Нд Преподобного Іоанна
40 Пн Преподобного Іоанна
41 Вт Преподобного Іоанна
42 Сб Преподобного Іоанна
43 Нд Преподобного Іоанна
44 Пн Преподобного Іоанна
45 Вт Преподобного Іоанна
46 Сб Преподобного Іоанна
47 Нд Преподобного Іоанна
48 Пн Преподобного Іоанна
49 Вт Преподобного Іоанна
50 Сб Преподобного Іоанна
51 Нд Преподобного Іоанна
52 Пн Преподобного Іоанна
53 Вт Преподобного Іоанна
54 Сб Преподобного Іоанна
55 Нд Преподобного Іоанна
56 Пн Преподобного Іоанна
57 Вт Преподобного Іоанна
58 Сб Преподобного Іоанна
59 Нд Преподобного Іоанна
60 Пн Преподобного Іоанна
61 Вт Преподобного Іоанна
62 Сб Преподобного Іоанна
63 Нд Преподобного Іоанна
64 Пн Преподобного Іоанна
65 Вт Преподобного Іоанна
66 Сб Преподобного Іоанна
67 Нд Преподобного Іоанна
68 Пн Преподобного Іоанна
69 Вт Преподобного Іоанна
70 Сб Преподобного Іоанна
71 Нд Преподобного Іоанна
72 Пн Преподобного Іоанна
73 Вт Преподобного Іоанна
74 Сб Преподобного Іоанна
75 Нд Преподобного Іоанна
76 Пн Преподобного Іоанна
77 Вт Преподобного Іоанна
78 Сб Преподобного Іоанна
79 Нд Преподобного Іоанна
80 Пн Преподобного Іоанна
81 Вт Преподобного Іоанна
82 Сб Преподобного Іоанна
83 Нд Преподобного Іоанна
84 Пн Преподобного Іоанна
85 Вт Преподобного Іоанна
86 Сб Преподобного Іоанна
87 Нд Преподобного Іоанна
88 Пн Преподобного Іоанна
89 Вт Преподобного Іоанна
90 Сб Преподобного Іоанна
91 Нд Преподобного Іоанна
92 Пн Преподобного Іоанна
93 Вт Преподобного Іоанна
94 Сб Преподобного Іоанна
95 Нд Преподобного

ХРОНИКА

(Закінчення. Початок на 2 стор.)
представники інших конфесій, очільники місцевої влади, свідки голodomорів, представники політичних партій та громадськості, делегації від міст і районів Волині.

Біля Хрестовоздвиженської церкви духовенство освятило символічний камінь, де буде встановлено пам'ятний знак християнському милосердю волинян, які рятували від голоду біженців із потерпілих регіонів. А на Замковій площі відправили панаходу по загиблих, відбувся мітинг-реквієм, після чого присутні приєдналися до всеукраїнської хвилини мовчання й акції «Засвіти свічку!», утворивши на майдані великий хрест із запалених лампадок.

Цього ж дня єпископ Луцький і Волинський Михаїл разом зі священнослужителями собору побував на виставі про Голодомор «Прости і помилуй» у Волинському академічному музично-драматичному театрі ім. Т. Шевченка, нагородивши творчий колектив та окремих його артистів благословенними грамотами.

Подібні скорботні заходи відбулися в гатьох містах і селах Волині. Так, у Ковелі міський декан протоієрей Анатолій Александрук і районний – протоієрей Іван Бонис були учасниками всіх акцій до 75-ї річниці Голодомору. Зокрема, на мітингові біля пам'ятника жертвам радянських репресій, у якому брали участь також інші священнослужителі Київського і Московського Патріархатів, о. Іван наголосив: навіть у тих жахливих обставинах були численні випадки жертвової взаємопомоги, які, звичайно ж, зараховано на Небесах тим страждальцям і є прикладом для нас.

А ось як відбувся жалобний захід у Покровському храмі с. Миляновичі Турійського деканату. Діти місцевої школи розповіли про події того часу, проголошуяши вірші про Голодомор. Настоятель парафії священик Володимир Пиріг, зокрема, пов'язав страшну трагедію з бездуховністю та гординею радянських керівників, які досягали цілей, незважаючи на методи. Сільський голова Микола Шкаран сказав: «Геноцид проти українського народу був спрямованим заходом, щоб знищити людей, які ніколи не хотіли ставати на коліна перед Москвою». При кінці скорботного вечора відслужили панаходу по невинно вбитих людях. Під час Богослужіння присутні стояли з запаленими свічками, які пізніше поставили на підвіконях своїх осель.

«...Прощаємо винуватцям»

29 листопада декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецкар, настоятели парафій – Хрестовоздвиженської в Луцьку протоієрей Василь Ключак і Архістратига Михаїла в с. Гірка-Полонка Турійського районного деканату протоієрей Володимир Присяжнюк, вихованці Волинської духовної семінарії взяли участь у пам'ятній академії, присвяченій 70-річчю руйнування православних храмів на Холмщині та Підляшші польськими шовіністами (захід відбувся в народному домі «Просвіта» обласного центру). Отець Микола нагадав присутнім про ті страшні події та очолив молитву. Чи не найбільш яскраво прозвучав того вечора «Отче наш». Адже слова «і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим», промовлені всім залом, означають, що ми нічого не забули, але по-християнському простили. Надалі між українським і польським народами має бути лише взаємовиручка і порозуміння.

У Ківерецькому деканаті

Дорога Луцьк – Ківерці засіяна придорожнimi хрестами: тут сталося безліч аварій, тут загинуло чимало людей. Тож християни декількох сіл Ківерецького благочиння звернулися до

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

Фундамент і хрест

Недавно під час реконструкції нижнього храму Благовіщенського собору в Ковелі було розкрито старі підмурівки вівтарної частини та місця навколоїшніх поховань. З цієї нагоди настоятель парафії протоієрей Василь Мичко із місцевими священнослужителями відправив тут панаходу, молебень за живих при збереженному хресті із старої церкви. Історія ж цих святынь така.

Ще коли не було міста Ковель, а на цьому місці стояло село Ковлє, власником якого був магнат Сангушко, за кошти цього князя було поставлено тут церкву Благовіщення. Найімовірніше, сталося це 1505 року.

Минали віки, розросталося містечко, з'являлися нові храми, і Благовіщенський у 1848–1877 роках мав навіть статус соборного. Та невдовзі його громаду приєднали до поблизького Воскресенського: надто ветхою на той час була старовинна храміна. У 1898–1903 роках провели її реставрацію, але під час Першої світової війни вона зазнала руїнації, відправи тут припинили. 1928 року цей Божий дім оновили, а священик Іван Губа (згодом єпископ Ігор) запровадив служіння українською мовою. У 1961 році богоchora влада «на численні прохання трудящих» вирішила закрити Благовіщенський храм, його було перетворено на спортивний зал. Прикметна деталь того часу: коли руйнівники – бездушні п'янички, імена яких

забуто, – нищили святыню, християнин Микола Мартинюк потайки вночі вигріб із купи будівельного сміття надбанного хреста і переховував у своїй домівці кілька десятиріч.

У 1992 році спорткомплекс було передано православній громаді й тут відновлено богослужіння. Годі й казати, скільки сил, часу, грошей це коштувало. Нинішній Благовіщенський храм, із 1996-го вдруге ставши собором, уже нічим не нагадує спортивну будівлю, але й церкви 500-літньої давнини також. І раптом – знахідка давніх підвалін! Для Ковеля, міста старовинного, але бідного на вцілі пам'ятки минувшини, це надзвичайна подія. Тож громада і міська влада вирішили, обробивши фундамент спеціальною речовиною, влаштувати діораму під склом із підсвіткою.

Історія ця дуже показова. Вона свідчить про те, що Церква – не як споруда, а як Боголюдський організм, – незнищена. Можуть перебудовуватися стіни, руйнуватися і зводитися нові, але є основи, хай навіть під спудом, і є хрест, хай навіть переховуваний. Тож як за попустом Господнім настають гоніння, так і з Божим благословінням Церква відновлюється до активного життя.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина Василя КУХАРУКА

Зводили миром – буде мир

Село Бахів Ковельського районного деканату – поліконфесійне, що не надто притаманно для Полісся. Більше половини це прихильники Київського Патріархату, є прибічники Патріархату Московського, немало і протестантів. Але відколи в 2003 році було закладено перший камінь місцевої церкви, мало хто побажав стояти останньою цього будівництва.

16 листопада бахівці вперше зустрічали архієрея – єпископа Луцького і Волинського Михаїла, який прибув на освячення престолу й усього храму Різдва Йоана Хрестителя. Він відправив урочисте Богослужіння із

канцлером єпархії протоієреєм Миколою Цапом, деканом протоієреєм Іваном Бонисом (настоятелем парафії) та іншими священнослужителями.

За активну участь у зведенні храму преосвящений удостоїв благословенних грамот першого заступника голови райдержадміністрації Олександра Місця, голову виконавчої державної служби Івана Сидорчука (він за свої кошти придбав для церкви дзвони), голову сільради Павла Безеку, найбільш активних парафіян, насамперед старосту громади Віктора Ніжника і В'ячеслава Федорука, а також Сергія Ліщука, Віталія Бренчука, Віталія Шавелю, Тетяну Ткачук. А державна влада за підписами голови райдержадміністрації Валентина Скуби і голови районної ради Миколи Гайдучика вручила громаді та її настоятелеві письмову подяку «за жертву та подвійницьку працю».

Отець Іван в інтерв'ю єпархіальній пресслужбі зазначив, що, незважаючи на конфесійний поділ, у селі панують мир і злагода. Предтечеський храм став близьким не тільки його парафіянам. Адже зводили цей Божий дім усією сільською громадою, навіть протестанти давали немалі пожертви.

Церква в Бахіві, яку освячено цього дня, стала тринадцятою в ковельському районному деканаті, – повідомив його очільник. Будують ще шість. Нехай Господь поблагословить цю благородну працю.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина Данила ЗІНКЕВИЧА

декана протоієрея Олега Ткачуся, щоб освятити шосе. Адже рік тому після освячення дороги з містечка Ківерці до села Сокиричі трагічних випадків на ній значно поменшало.

30 листопада о пів на другу пополудні хресна хода – п'ятнадцять священиків, хор, численні віряни – з корогвами й образом чудотворця Миколая рушила від межі Луцька у напрямку до Ківерець, районного центру, що за 15 кілометрів від центру обласного. Біля придорожніх хрестів на місці аварій душпастири служили заупокійні літії, біля великих хрестів, так званих фігур, – молебні, окроплювали трасу освяченою водою. Зупинялися легкові автомобілі, з них виходили водії й приєднувалися до молитви. Зупинялися автобуси, з них виходили пасажири і брали благословіння у панотців. Від села до села хресний хід збільшувався, бо місцеві селяни приєднувалися і йшли далі. О пів на п'яту близько двохсот п'ятдесяти молільників увійшли в Ківерці. Тут у соборі Покрови Пресвятої Богородиці пропунали останні молитви до Всевишнього за безпеку руху на трасі Луцьк – Ківерці.

У капеланській службі

1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІД. Як і щороку, із цієї нагоди в Луцьку відбулася свічкова хода під гаслом «Живи!» Мета акції – привернення уваги громадськості до цієї проблеми. Учасники заходу пройшли із запаленими свічками від медичного коледжу до Театрального майдану і тут виклали їх у формі стрічки – загальнозвісного символу взаєморозуміння та підтримки людей із ВІЛ-позитивним статусом. На мітингу слово було дано і старшому капеланові єпархії протоієрею Олександрові Безкоровайному. Він зокрема наголосив, що найдієвішим засобом протидії цьому страшному лихові є страх Божий, дощубна чистота і вірне подружжя. Якщо жити по-християнськи, то ця недуга має дуже мало шансів увійти в наше життя.

У Чернігові

7 грудня єпископ Луцький і Волинський Михаїл відвідав Чернігівську єпархію (у 2002–2004-му роках владика її очолював) і взяв участь в урочистому Богослужінні з нагоди престольного свята кафедрального собору Великомучениці Катерини. Божественну Літургію преосвящений відправив разом із єпископом Чернігівським і Ніжинським Іларіоном та іншими архієреями. Святкування – неабияка подія для місцевих православних, адже цього дня тут відзначили перший храмовий празник, відколи цю козацьку церкву закрили, влаштувавши в ній музей. Київському Патріархатові святыню передано цього року, а перед тим Чернігів потрясали «сусідів війни», пікетування, блокування: на храм претендувала УПЦ МП.

Нехай же Господь молитвами святої Катерини береже нас та наших чернігівських братів і сестер від усіякого зла, благословляє на єдність у вірі.

Жидичин на телебаченні

10 грудня єпископ Луцький і Волинський Михаїл дав інтерв'ю Волинському телебаченню, яке працювало над передачею про жидичинський чоловічий монастир Святителя Миколая Чудотворця (Ківерецький деканат). Преосвящений коротко зупинився на мунулому цієї обителі, на проблемах її відродження, наголосивши, що допомога від держави на справи реставрації пам'ятки історії й архітектури національного значення вкрай мала. Її не вистачає навіть на те, щоб виготовити документацію для самої ж таки держави. Але подиву гідний ентузіазм багатьох мирян і братії монастиря, які, відбудовуючи святыню, показують приклад деяким бюрократам, як слід любити Бога і Батьківщину.

Віктор ГРЕБЕНЮК,
протоієрей Віталій СОБКО

ПРИЗНАЧЕННЯ**ВАЖЛИВІ ЗМІНИ****Ще один деканат**

Як ми повідомляли в минулому числі, указом єпископа Михаїла Володимирський деканат розділено на два – міський і районний. Міським деканом призначено протоієрея Юрія Пилипца (раніше був очільником єдиного Володимирського деканату), районним – настоятеля парафії Великомученика Юрія Переможця в районному центрі протоієрея Євгена Шевчука (на фото). Таке рішення владика прийняв у зв'язку з потребою вдосконалити організацію душпастирського служіння як у місті, так і в районі. Тепер у міському благочинні – 6 парафій, а в районному – 30.

Ознайомлення з указом преосвященого – основна тема зборів володимирського духовенства, які 11 листопада провів канцлер єпархії протоієрей Микола Цап у соборі Різдва Христового, що в районному центрі. Він привітав новопризначених деканів, а особливо о. Євгена, який ще не займав такої високої церковної посади.

Протоієрею Євгенові Шевчуку 47 років. Народився у Львові, закінчив Львівський сільськогосподарський інститут. Митрополитом Луцьким і Волинським Яковом висвячений на диякона та священика 1997 року. У 1998 р. став клириком володимирської Свято-Юріївської парафії, у 2003–2006 рр. служив у Покровському храмі Нововолинська.

Відзначений різними церковними нагородами (остання – митра). Настоятелем парафії Великомученика Юрія Переможця став 10 березня 2006 року. Одружений, має двоє дітей. Син Андрій – також священик, служить з батьком в одній церкви.

Протоієрей Віталій СОБКО.
Світлина священика Андрія ШЕВЧУКА

Призначено ректора

26 листопада Священний Синод під головуванням Патріарха Філарета на прохання єпископа Михаїла призначив ректором Волинської духовної семінарії протоієрея Ігоря Швеца, кандидата богословських наук (журнал засідання Синоду № 14). Про це повідомляє офіційний сайт Київського Патріархату Cerkva.info.

Отець Ігор народився 1959 року на Буковині у сім'ї священика. В 1983 році з відзнакою закінчив Одеську духовну семінарію, в 1990-му – Московську духовну академію. Служив у Львівській і Дрогобицько-Самбірській єпархіях, у Німеччині. Викладав у Львівській духовній семінарії, Кіївських академії та семінарії. 2000 року душпастир очолив Рівненське духовне училище (нині – семінарія). У 2001 році захистив дисертацию на здобуття наукового ступеня кандидата богословів'я.

Протоієрей Ігор Швець нагороджений митрою, церковними орденами та іншими відзнаками. Одружений, батько чотирьох дітей.

Віктор ГРЕБЕНЮК.
Світлина з архіву протоієрея Ігоря ШВЕЦЯ

Новий намісник

28 листопада єпископ Михаїл звільнив ігумена Марка (Левківа) від обов'язків секретаря духовної консисторії та намісника монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек. у зв'язку з його переходом у розпорядження Патріарха Філарета. 1 грудня намісником жидичинської обителі владика Михаїла призначив її скарбника ієромонаха Константина (Марченка), який також є заступником прес-секретаря єпархії, членом редколегії «Волинських єпархіальних відомостей», духівником молодіжного братства Преподобного Миколи-Святої, князя Луцького.

Новопризначений намісник народився 1980 року в Луцьку у сім'ї робітників. Після закінчення місцевого Вищого професійного училища № 2 (малляр-штукатур) працював за фахом, пізніше – журналістом. У 2004 році став одним із засновників Святошинського братства, у 2005–2007 рр. був його головою. 2005 року вступив до Волинської духовної семінарії. У 2007 році прийняв монаший постриг, а пізніше його висвячено на ієромонаха (священика-ченця).

Протоієрей Віталій СОБКО. Світлина Сергія ДУБИНКИ

ВАРТО ЗНАТИ**ЯКИЙ РІК, ХРИСТИЯНИ?**

Колись європейські народи лічили роки або від якоїсь дати восени, тобто від завершення найважливіших сільськогосподарських робіт, або від якоїсь весняної дати, що знаменувала відродження природи.

Римляни за 45 років до Різдва Христового почали святкувати новоліття 1 січня, коли до виконання обов'язків приступали новообрани сенатори, замість 1 березня, як це було раніше. Проводили цей день у безчинних, шумних забавах з переодяганням, в ігрищах і розгусті. За віруваннями римлян-язичників, перші миттєвості нового року мали доленосний вплив на весь рік: хто весело зустріне і проведе його перший день, той цілій рік буде жити весело. Звідси і виник звичай гульбища. Бути п'яним цього дня вважалося необхідним навіть для тих, хто не любив упиватися вином. Шум, крик, пісні, танці наповнювали вулиці й будинки протягом ночі.

У християн дніми новоліття в різних країнах і в різні часи були 25 березня, 1 вересня, 23 вересня і 25 грудня, а згодом стало 1 січня. Щоб було «по-європейські», Петро I наказав з 1700 року зустрічати Новий рік у своїй імперії 1 січня (доти ж Новий рік на Русі святкували 1 вересня, бо це початок нового церковного року). З наказу царя придворні почали ставити і ялинки (а це давньогерманський язичницький звичай) та цілу ніч бенкетувати посеред Різдвяного посту. Бо ж відомо, що Петро I до Церкви був неприхильний. А згодом цей звичай заполонив мало не все суспільство.

Тож дивлячись на те, як ми зустрічамо Новий рік сьогодні, запитаймо себе: «Невже нині 45 рік до Різдва Христового, а не 2008-й після приходу Спасителя, і ми живемо в язичницькій Римській імперії, а не в християнській Україні?» Святитель Йоан Золотоустий казав: «Якщо ти хочеш

отримати користь і від первого дня цього місяця (січня), то чини так: подякуй Богу ... і скажи самому собі: „Дні біжать і проходять, роки закінчуються ... а що зробили ми доброго...“ Тож перш ніж завершиться 2008-й і розпочнеться 2009 рік Божий, запросіть до своєї оселі, до свого новорічного столу Господа. Зробити це можна лише звернувшись до Нього з молитвою подяки за прожитий рік і проханням благословити новий. Зустрічаючи його передусім молитвою, пам'ятаймо, що цей рік Божий, а не корови, свині, миши, і ми – діти Божі, а не... Чи не так?

Протоієрей Михаїло БУЧАК, капелан Волинського національного університету імені Лесі Українки, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Маяки (Княгинінок) Луцького районного деканату, Віктор ГРЕБЕНЮК. Ілюстрація Ольги ЖУРБИ

ПОСТАТИ**Не просто людина**

«Завжди починаємо день і кожне діло пе-рехрестившись з молитвою, бо так і все по-чиняється з молитви до Бога, з очищення душі своєї перед Господом». З виконання цього заповіту Патріарха Київського і всієї України Мстислава (Скрипника) настоятель луцької братської Хрестовоздвиженської парафії протоієрей Василь Ключак 17 листопада відкрив унікальну фотовиставку, присвячену 110-й річниці від дня народження першого Предстоятеля Української Церкви. Її розміщення у древньому храмі Воздвиження Хреста Господнього невипадкове, адже 18 років тому, 9 листопада, Патріарх Мстислав побував у Луцьку, відслужив у цій

церкві молебень, після чого звернувся з архіпастирським словом до численної громади. Тá подія – основна тема 27-ми представлених світлин, авторами яких є члени луцького народного фотоклубу «Промінь» Анатолій Юхтовський та Віктор Чухрай. Охочі могли огляdatи експонати до кінця листопада.

У відкритті виставки взяли участь кандидат історичних наук, викладач Національного університету «Острозька академія» Андрій Смірнов, тодішній голова братства та староста храму Євген Симонович, Надія Гуменюк, письменниця і журналістка, яка брала участь в Патріарха Мстислава, та інші очевидці тодішнього візиту Першоієрарха.

Цінність запропонованих фоторобіт – у їх документальній значимості. Як сказав на презентації Віктор Чухрай, «фотографія є точним документом, фактом, який не підробиш».

Завершилось відкриття виставки заупокійною літією, яку відслужив настоятель храму о. Василь.

Патріарх Мстислав (у миру Степан Скрипник) народився 10 квітня 1898 року в Полтаві у родині Івана та Маріанни

Скрипників. Маті – рідна сестра одного з лідерів УНР Симона Петлюри. Обидві родини мали глибоке козацьке і духовне коріння. Їхні предки посади в Полтавському козацькому полку в XVI–XVII століттях. Із родини Скрипників і Петлюр вийшло чимало священиків, монахів і монахинь. Родичі майбутнього Патріарха, в тому числі Симон Петлюра, навчалися в Полтавській духовній семінарії. Степан Скрипник теж мріяв навчатися там. Закінчивши Полтавську гімназію, одержав військовий вищіл і за часів УНР працював в оточенні свого дядька Симона.

Опинившись в еміграції, Степан Скрипник здобув у Польщі освіту політолога, у Варшавському університеті відвідував лекції на богословському факультеті. Він одружився з галичанкою Іванною. У його сім'ї було троє дітей – син Ярослав, донька Тамара і Маріанна. Усі троє нині проживають у Канаді. Дев'ять років (з 1930 до 1939) С. Скрипник був депутатом польського Сейму від українців Волині. Він захищав соціальні, національні, релігійні, освітні права своїх виборців, набув слави визначного парламентаря. Коли радянські війська окупували Львів, загинула за нез'ясованих обставин дружина. Степан вирішив удруге не женитися, сам піклувався про дітей, а відтак – постригся у ченці з ім'ям Мстислав. 1942 року був рукоположений і став одним з найактивніших будівничих відродженої під час Другої світової війни Української Автокефальної Православної

Церкви. Німецькою окупаційною владою єпископом Мстислав був підданий репресіям, заарештований і сидів у Києві в камері смертників.

Разом з єпископатом, багатьма священиками й вірними УАПЦ владика Мстислав 1944 року емігрував на Заход. Його архіпастирська діяльність у 1944–1950 рр. пов'язана з організацією церковного життя православних українців діаспори в Німеччині, Франції й Канаді. 1950 року він переїхав до США, де очолив УПЦ – спочатку як архієпископ при митрополіті Іванові (Теодоровичу), а після його упокоєння 1971 р. – як митрополит УПЦ в США із приєднаннями до неї єпархіями в інших країнах української діаспори. 1990 р. на Помісному соборі Української Церкви в Києві 92-річний митрополит Мстислав був обраний першим Патріархом Київським і всією Україною.

Ця немічна фізично, але сильна духом людина очолила перше в історії України Патріарше управління Православною Церквою. Воно було непростим, і це природно для нації, яка щойно відновила шлях самостійного життя. Переїдаючи в Україні, Святіший Мстислав намагався закласти основи організаційного життя відродженої Церкви. Як перший Патріарх він вписав яскраву сторінку не лише в історію Церкви, а і у новітню історію України.

Ієромонах Константин (МАРЧЕНКО)
Світлина автора

ВАРТО ЗНАТИ**ВІДКРИТО ФОТОГАЛЕРЕЮ ЄПАРХІЇ**

5 грудня у духовній консисторії відбулася презентація нового розділу офіційного сайту Волинської єпархії УПЦ КП [www.pravoslavia.lutsk.ua](http://pravoslavia.lutsk.ua) – фотогалереї. Відтепер користувачі інтернету можуть оглядати якісні, належно впорядковані й описані світлини, які фіксують різноманітні церковні події, демонструють храми,

монастири та інші святині краю, персоналії, підрозділи єпархії тощо.

Фотогалерею створено з благословення єпископа Луцького і Волинського Михаїла. Автор концепції – прес-секретар єпархії протоієрей Віталій Собко, технічну роботу виконав Любомир Олійник (Львів) на базі власної системи управління сайтами SiteGist CMS.

Беб-представництво єпархії діє з 14 листопада 2005 р. За цей час воно як засіб масової інформації суттєво змініло. Майже щодня на Pravoslavia.lutsk.ua оновлюється розділ «Новини», користувачі мають тут можливість читати електронну версію газети «Волинські єпархіальні відомості», документи, оголошення і т. ін.

Згідно з листопадовим рейтингом провідного українського порталу www.bigmir.net, сайт Pravoslavia.lutsk.ua займає за кількістю відвідувачів перве місце серед єпархіальних представництв Київського Патріархату в мережі, третє – серед сайтів єпархії УПЦ КП, УАПЦ, УПЦ МП та УГКЦ, а також перве – серед волинських релігійних веб-ресурсів.

ВІТАННЯ**Висвяти**

Іподиякона Василя Гламазду 21 листопада висвячено на диякона, а 23-го – на священика;

ієродиякона Ісаю (Ломпаса) 30 листопада висвячено на ієромонаха;

ієр иакона Богдана Репіньовського 30 листопада висвячено на диякона;

іподиякона Володимира Левицького 4 грудня висвячено на диякона.

Нагороди

Священика Володимира Удуда, настоятеля парафії Архістратига Михаїла в с. Воля Ковельська Ковельського району, 16 листопада нагороджено набедренником.

Ювілеї

Храму Апостола, першомуученика й архідиякона Стефана в Торчині Луцького району. 8 січня – 5 років від освячення;

храму Святого Йоана Хрестителя в с. Прилуцьке Ківерецького дек. – 75 років від освячення;

protoієрею Юрієві Трокуну, клирикові собору Покрови Пресвятої Богородиці в Ківерцях, 28 січня – 35 років;

protoієрею Михайліві Бу-чаку, капеланові Волинського національного університету ім. Лесі Українки та настоятелеві парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Маяки (Княгинінок) Луцького району, 8 січня – 15 років священичого служіння;

священику Іванові Квіку, настоятелеві парафії Архістратига Михаїла в с. Кисилин Локачинського дек., 8 січня – 30 років;

священику Ігореві Цилюрику, настоятелеві парафії Архістратига Михаїла в с. Липно Цуманського дек., 19 січня – 30 років;

священику Василеві Кравцю, настоятелеві парафії Преподобної Параклесеві Сербської в с. Затурці Локачинського дек., 23 січня – 30 років;

священику Романові Микитюку, настоятелеві парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Лаврів Луцького району, 25 лютого – 30 років;

священику Михайліві Мельничичуку, настоятелеві парафії Святої Трійці в Маневичах, 26 січня – 30 років;

protoієрею Олександрові Безкоровайному, старшому

капеланові єпархії та клирику кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку, 28 лютого – 10 років священичого служіння;

священику Сергієві Місану, настоятелеві парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Овадно Володимирського району, 29 лютого – 5 років священичого служіння.

Щиро сердечно вітаємо торчинську прилуцьку парафії та всіх вищезначеных священнослужителів! Божого благословення на многій літі!

СПІВЧУТТЯ

Епископ Луцький і Волинський Михаїл, духовна консисторія висловлюють співчуття луцькому міському голові **Богданові Шибі** з приводу смерті його тестя. Нехай милосердний Господь упокоїть душу спочилого раба Свого Григорія в небесних оселях.

Відійшов у вічність Патріарх Російської Православної Церкви Алексій II. Висловлюємо співчуття **митрополитові Нифонту**, **єпископові Никодиму**, а також духовенству й вірним Української Православної Церкви Московського Патріархату з приводу втрати їхнього Першоієрарха. Нехай Всевишній простить усі його вільні й невільні гріхи та оселить у Царстві Небесному.

ОГОЛОШЕННЯ

Перед святом Різдва Христового у кафедральному соборі Святої Трійці відправлятимуть таїнство **Оливоосвячення (Соборування)** для усіх вірних, які хворють: **3 січня**, субота, **11.00** (після Літургії); **5 січня**, понеділок, **17.30** (після Вечірні). Для прийняття таїнства необхідно зареєструватися у свічниці того ж дня, а також приступити до Сповіді й Причастя (можна напередодні або за кілька днів).

Якщо Ви бажаєте отримати відповіді на запитання, практичні поради з християнського життя, почути змістовне тлумачення Біблії, – запрошуємо в нижній храм кафедрального собору Святої Трійці на **духовні заняття священика Андрія Ротченкова**. Початок о 15 годині щонеділі.

У Луцьку, по просп. Волі, 2, працює **єпархіальний оптово-розрібний склад-магазин**. Тут можна придбати всю церковну утвар, ікони, священичий одяг, Богослужбову та іншу духовну

літературу тощо. Магазин працює в понеділок–п'ятницю з 10-ї до 18-ї год., в суботу – з 10-ї до 15-ї год. Обідня перерва з 13-ї до 14-ї. За довідками звертатися до Богдана Тишкевича, тел. (066) 217-55-58.

Виконуємо реставрацію та розпис храмів, а також реставрацію, позолоту, посріблення євхаристійних наборів: чаши, дискосів, лжиць та іншого церковного начиння. Тел. (050) 660-53-19.

ПАЛОМНИЦТВА

23 січня – до святинь Києва: Володимирський собор (Літургія з нагоди 80-річчя Патріарха Філарета) – Печерська лавра – Введенський монастир – Видубицький монастир – Іонівський монастир – Михайлівський Золотоверхий монастир. Зголошуватися до 21 січня. Війзд 22 січня о 23.30. Повернення – 23 січня о 23.30. Вартість поїздки 150 грн.

30 січня – до Троєсіїцької чудотворної

ікони Божої Матері (с. Тростянець Ківерецького деканату). Зголошуватися до 29 січня. Війзд о 18.00. Повернення – о 21.00. Вартість поїздки 20 грн.

31 січня – до почаївських святинь: Почаївська лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монашеске кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися до 30 січня. Війзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 50 грн.

7 лютого – до святинь Володимира: собор і монастир Різдва Христового – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимненський монастир. Зголошуватися до 6 лютого. Війзд о 7.00. Повернення – о 21.00. Вартість поїздки 45 грн.

14 лютого – до святинь Львова. Зголошуватися до 13 лютого. Війзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість – 80 грн.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її більшістю або в бібліотеку

ОФІЦІЙНО

Священика Ростислава Дідуха призначено настоятелем парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона в Ковелі (указ № 96 від 17 листопада 2008 р.).

Священика Романа Нестера звільнено від обов'язків настоятеля парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Нововолинську (указ № 97 від 27 листопада 2008 р.) і призначено виконуючим обов'язки настоятеля одноіменної парафії в с. Крупа Луцького району (указ № 111 від 1 грудня 2008 р.).

Священика Ігоря Фесину призначено настоятелем парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Нововолинську (указ № 98 від 27 листопада 2008 р.).

protoієрея Ігоря Швеца призначено ректором Волинської духовної семінарії згідно з рішенням Священного Синоду (указ № 99 від 27 листопада 2008 р.).

ігумена Марка (Левківа) звільнено від обов'язків секретаря духовної консисторії та намісника монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек. у зв'язку з його переходом у розпорядження Патріарха Філарета (указ № 100 від 28 листопада 2008 р.).

Священика Андрія Нижника звільнено від обов'язків настоятеля парафії Архістратига Михаїла в с. Кругель (указ № 102 від 28 листопада 2008 р.) і призначено настоятелем парафії Святої Трійці в с. Уховецьк Ковельського району (указ № 105 від 28 листопада 2008 р.).

Священика Миколу Глощацького звільнено від обов'язків настоятеля парадії Святої Трійці в с. Уховецьк (указ № 103 від 28 листопада 2008 р.) і призначено настоятелем парафії Архістратига Михаїла в с. Кругель Ковельського району (указ № 104 від 28 листопада 2008 р.).

ієромонаха Константина (Марченко) звільнено від обов'язків скарбника монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек. (указ № 108 від 1 грудня 2008 р.).

Священика Володимира Лозинського звільнено від обов'язків настоятеля парафії Апостола Філіппа в Луцьку (указ № 109 від 1 грудня 2008 р.), а священика Романа Нестера призначено на цю посаду (указ № 110 від 1 грудня 2008 р.).

Віїзд на всі прощи – від Свято-Троїцького собору в Луцьку.